

Odpowiedź IDF na dokument tematyczny CFS-HLPE (ang. The Committee of World Food Security - The High Level Panel of Experts on Food Security and Nutrition) – POSITION PAPER - OFICJALNE STANOWISKO IDF

Wpływ Covid-19 na bezpieczeństwo żywności i wyżywienie: opracowanie skutecznych reakcji w zakresie polityki żywnościowej skierowanej na problemy pandemii głodu i niedożywienia

UWAGA: tłumaczenie niniejszego dokumentu na język polski zostało sfinansowane ze środków FUNDUSZU PROMOCJI MLEKA

Z zainteresowaniem zapoznaliśmy się z dokumentem tematycznym CFS HLPE na temat wpływu COVID-19 na bezpieczeństwo żywności i wyżywienie (wrzesień 2020). Ponieważ pandemia trwa i osłabia ogólne bezpieczeństwo żywności, a my wszyscy musimy zmierzyć się z nową rzeczywistością, pragnęlibyśmy podzielić się poglądem na perspektywy całego światowego sektora mleczarskiego i poinformować o jego reakcji na pandemię¹.

Przemysł mleczarski wspiera, bezpośrednio lub pośrednio, miliard osób na całym świecie. Większość produktów mleczarskich jest wytwarzanych przez małe i średnie przedsiębiorstwa, które są integralną częścią lokalnej społeczności. Chociaż każda część świata stoi przed swoimi wyzwaniami czy to od chwili pojawienia się wirusa czy też z powodu sezonowości produkcji mleka, sektor mleczarski pokazał prawdziwą odporność w obliczu wspomnianej nowej rzeczywistości.

¹ Ostatnio IDF rozesała ankietę do członków swojej organizacji w zakresie określenia wpływu Covid-19 na sektor mleczarski. Wspomniana ankietę zawierała dane uzyskane od 21 krajów, reprezentujących 55.2% globalnych dostaw mleka na świecie.

Nasi rolnicy – producenci mleka oraz jego przetwórcy jak również każdy inny podmiot zaangażowany w łańcuchu dostaw mleka i przetworów mlecznych nieustrudzenie kontynuują pracę w celu zapewnienia dostatecznej ilości wysoko odżywczych produktów mleczarskich, dostępnych dla konsumentów na całym świecie nawet w tych bardzo trudnych czasach.

Zrównoważona dostępność produktów mleczarskich

We wspomnianym dokumencie zaznacza się, że produkcja mleczarska, w przeciwieństwie do zbóż, jest bardziej podatna na wpływ Covid-19 w krajach o wyższych dochodach i że przerwanie łańcucha dostaw produktów rolniczych mogłoby także mieć wpływ na produkcję żywności.

Nie zgadzamy się z powyższym stwierdzeniem; dotychczas, w czasie pandemii nie było przerwania produkcji mleka. W kilku krajach, produkcja mleka wzrosła. We wszystkich krajach, działalność łańcucha dostaw produktów mleczarskich była uznana jako zasadnicza. Należy zauważyć, że sektor mleczarski nie został w sposób istotny dotknięty chorobami wśród rolników lub pracowników sektora transportu, przetwórstwa i dystrybucji produktów mleczarskich.

Dzięki rygorystycznym praktykom zapewniającym bezpieczeństwo żywności, silną ochronę pracowników oraz środki zapobiegawcze w gospodarstwach produkujących mleko, w zakładach przetwórczych i podczas transportu mleka, ilość zakażeń wirusem Covid-19 w przemyśle mleczarskim była ograniczona i sektor ten nie doświadczył wyzwań powszechnych w innych dziedzinach gospodarki. Zakłady przetwórcze nieustrudzenie pracowały w celu szybkiego dostosowania się do nowych wymagań, a sektor transportu i dystrybucji zapewnił dostęp do produktów takiej samej jakości na poziomie detalicznym.

Wytrzymałość sektora mleczarskiego

Omawiany sektor wykazał prawdziwą innowacyjność i odporność na kryzys. W przeciwieństwie do danych zawartych w raportach, nie odbiło to się w sposób istotny na cenach detalicznych mleka nawet we wczesnych dniach pandemii. Należy zauważyć, że mleko i przetwory mleczne są często sprzedawane po obniżonych cenach detalicznych w celu przyciągnięcia klientów, ale wspomniane wahania nie są wynikiem problemów w łańcuchu dostaw.

To prawda, że zamknięcie restauracji i innych usługowych punktów serwujących żywność doprowadziło do ostrego spadku zapotrzebowania na pewne nietrwałe produkty spożywcze, w tym produkty mleczarskie. Jednakże, wzrost spożycia żywności w domach spowodował większe zapotrzebowanie detaliczne, co kompensowało częściowo lub całkowicie straty w usługach spożywczych w wielu krajach. Pomogło to w przetrwaniu wielu rolnikom – producentom mleka.

We wspomnianym dokumencie podano, że pandemia wygenerowała duże marnotrawstwo żywności i podkreśla mleko jako przykład. Ważne jest wskazanie kontekstu i niuansów tzw. „wylewania mleka (**ang.** dumping). W rzeczywistości w czasie pandemii utylizowano bardzo

małą ilość mleka i było to lokalne zjawisko. Taka sytuacja wyjątkowa zdarzyła się w kilku krajach, w których nastąpił szczyt produkcji sezonowej mleka.

Na przykład, w Zjednoczonym Królestwie W. Brytanii, mleko, które zutylizowano, stanowiło mniej niż 1% całej produkcji mleka. Zdarzyło się to w ciągu kilku pierwszych tygodni pandemii i objęło tylko niewielki procent rolników zaopatrujących duże firmy z sektora spożywczego. Nawet wtedy, nie cała wartość całego mleka została utracona. W wielu przypadkach cała śmietanka została oddzielona od mleka pełnotłustego. Pozostałe mleko odtłuszczone było zastosowane w produkcji energii poprzez poddanie tego mleka fermentacji beztlenowej. Nadwyżka mleka powyżej zapotrzebowania była także przetwarzana w produkty o długim okresie przydatności do spożycia i przechowywana. Mimo opowieści w mediach, tylko mały procent mleka uległ stracie. Po początkowym wczesnym szoku wywołanym pandemią, sektor szybko zareagował i produkcja została wyrównana, zakłady przetwórcze dostosowały się do nowego zapotrzebowania, a przemysł stał się partnerem rządu w promowaniu spożywania mleka i przetworów mlecznych w domach.

Dzięki swojej wartości żywieniowej i korzyściom zdrowotnym produkty mleczarskie odgrywają ważną rolę w zdrowej diecie, szczególnie w przypadku pewnych grup ludzi. Interesariusze sektora mleczarskiego zapewniają tej populacji możliwość spożywania produktów mleczarskich, czy to poprzez zwiększone darowizny do banku żywności, czy też znajdowanie kreatywnych sposobów kontynuowania programów mleka dla szkół, nawet kiedy szkoły zawiesiły swoją działalność.

Zaangażowanie sektora

Miliardy ludzi na całym świecie opierają swoją codzienną dietę na produktach mleczarskich. Produkty mleczarskie są żywnością bogatą w substancje odżywcze, dostarczają istotnych ilości energii, białka i mikroelementów, w tym wapń, magnez, selen, ryboflawinę i witaminy B₅ i B₁₂. Produkty mleczarskie są podstawowym pożywieniem, głęboko zakorzenionym w tradycji społeczeństw na całym świecie. Różnorodność i przystępność mleka i przetworów mlecznych pozwala na różne ich zastosowania i włączanie tych produktów do rozmaitych modeli dietetycznych i stosowania w różnych kulturach społeczeństw.

Oprócz dostarczania doskonałego pożywienia, sektor mleczarski zapewnia pracę i bezpieczeństwo ekonomiczne dla wielu rodzin.

Branża mleczarska kontynuuje swoje zobowiązania w zakresie wyżywienia globalnej populacji bezpiecznymi i odżywczymi produktami poprzez zrównoważone systemy produkcji nawet w obecnych wyjątkowych czasach.

Październik 2020 r.